

Gerechtelijke geneeskunde krijgt meer structuur

Het pas opgerichte multidisciplinaire centrum voor gerechtelijke geneeskunde in Antwerpen wenst te fungeren als expertisecentrum voor wetsgeneesheren of forensisch geneeskundigen. Het voorziet in een medico-legale permanente gedurende zeven dagen op zeven, de klok rond. Daarnaast beschikt het over een wettelijk erkend laboratorium voor DNA-analyses in strafzaken.

Met de oprichting van dit centrum worden alle - meestal reeds bestaande - expertises (medico-legaal/medisch-forensisch/forensisch-tandheelkundig/forensisch-genetisch) gegroepeerd en gecoördineerd. Medisch coördinator van dit centrum is Prof. Werner Jacobs, geneesheer-specialist in de pathologische anatomie én in de forensische geneeskunde. Tot eind vorig jaar was hij afdelingshoofd van de gerechtelijke

vanaf oktober onder de deskundige leiding staan van Dr. Tina Geens (psychiater in opleiding). De afdeling 'diagnose en behandeling van seksuele misbruiken' staat onder de leiding van psychiater Gerard de Fré. In dit verband wijst Prof. Cosyns op een zekere dualiteit in de forensische psychiatrie. In de afdeling diagnose en behandeling van seksuele misbruiken staat de patiënt centraal, dit in tegenstelling tot de afdeling deskundigenonderzoek

bijv. wiegendood of plotse dood bij sporters beter begrijpt. Een genetische aandoening kan aan de basis liggen van een grotere gevoeligheid voor hartritmestoornissen. Ook de inbreng van moderne radiologische beeldvormingstechnieken is hierbij cruciaal. Denken we maar aan de multislice CT-scan waardoor driedimensionale beelden van schedel of hart niks meer aan de verbeelding overlaten. De experts verwachten ook veel van functionele MRI. Er zijn aanwijzingen dat een psychopathisch brein oplicht in een welbepaald gebied, maar de toepassing ervan is wellicht nog niet voor morgen. De tweede peiler berust op het grote belang van samenwerking tussen forensische pathologen en technische recherche. Tot slot wees Prof. Jacobs tijdens de academische zitting op het belang van een goede vorming van forensisch pathologen. Maar hier wringt het schoentje. "Ons land slaagt er niet in om de toonaangevende aanbevelings-

▲ Enthousiaste medewerkersgroep van het Centrum voor Gerechtelijke Geneeskunde tijdens de academische zitting op 'De Ark' te Antwerpen.

geneseskunde in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA).

Forensische psychiaters liggen op de basis

Het centrum is niet zomaar tot stand gekomen. Al in 1992 richtte Prof. Paul Cosyns in zijn dienst psychiatrie het Universitair Forensisch Centrum op. Hierdoor centraliseerde hij de forensisch psychiatrische activiteiten. In 2001 kwam tussen het UZA/Forensisch laboratorium en het parket in Antwerpen een samenwerkingsverband tot stand voor de optimale afwikkeling van de seksuele agressie. Vandaag bestaat het UFC uit twee afdelingen: 'Forensische geneeskunde' (drie groe- en strafrechtelijk, burgerlijk, bezwaarsaken (vooral bij schilders)) zal

waar de expertise in opdracht van het parket gebeurt. De psychiater staat dan immers ten dienste van het gerecht waarbij het beroepsgeheim niet kan ingeroepen worden. "Het gaat dus over twee verschillende circuits," aldus Prof. Cosyns. Tussen 1993 en 2005 behandelden de artsen overigens 785 dossiers over seksuele delinquenten.

Vooruitgang in het forensische onderzoek

De forensische pathologie vormt de hoeksteen van de gerechtelijke geneeskunde. Volgens Prof. Werner Jacobs is de knowhow over lijkschouwingen enorm geëvolueerd. Het onderzoek naar al dan niet verdacht overlijden steunt op drie peilers. Vooreerst bestaan er nieuwe wetenschappelijk-technische inzichten die maken dat men

normen zoals die in de Angelsaksische landen gelden, te implementeren." De resultaten van het postmortale onderzoek dienen door een tweede patholoog op een wetenschappelijk gevalideerde wijze geïnterpreteerd te worden vooraleer de bevindingen aan een rechtbank over te maken. Nog te vaak worden mensen onterecht veroordeeld deels ten gevolge van fouten in het forensische onderzoek, aldus Prof. Jacobs. "Een DNA-spoor bijvoorbeeld is nog geen bewijs van schuld." Nieuw in ons land is de tak van de forensische urgentiegeneskunde. Hierbij worden de technieken van forensische geneeskunde toegepast op nog levende mensen in de spoedgevallendienst, een discipline waar erkend wetsgeneesheer Marc De Leeuw, bekend als diensthoofd spoedgevallendienst en MUG van het algemeen Stedelijk Ziekenhuis van Aalst, professioneel werk wil van maken.

■ **Johan Waelkens**

Meer info over forensische psychiatrie via www.ufc.be. Het centrum voor gerechtelijke geneeskunde is te bereiken op 03/821.31.21.

Centrum voor Gerechtelijke Geneeskunde (UZA)

- Forensische pathologie en geneeskunde
- Forensisch DNA-laboratorium
- Forensische psychiatrie (UFC)
- Mortuarium
- BTR (Berging, Thanatopraxie en Reconstructie) Funeral Support